

POLITIET
KRIPOS

Politidirektoratet
politidirektoratet@politiet.no

NCIS NORWAY

Deres referanse:
201803638

Vår referanse:
201801337

Sted, Dato
Oslo, 19.10.2018

HØRINGSSVAR - FORSLAG OM ENDRING AV VÅPENFORSKRIFTEN

Det vises til høringsnotat om endring av våpenforskriften (gjennomføring av EU's endringsdirektiv av direktiv 91/477/EØF om kontroll med erverv og besittelse av våpen) fra Justis- og beredskapsdepartementet av 13.08.2018, med tilhørende e-post fra Politidirektoratet av 29. august 2018. Det bes i e-posten om at innspill til høringen sendes direktoratet innen senest 15. oktober 2018. Kripos har etter avtale med direktoratet fått utsatt svarfrist til 19.10.2018.

Innledende merknader

Slik Kripos ser det inneholder forslagene i høringsnotatet vesentlige endringer i gjeldende rettstilstand som i stor grad antas å være begrunnet i oppfyllelse av internasjonale forpliktelser, og i mindre grad være begrunnet i reelle sikkerhetshensyn. Det bør på denne bakgrunn være et mål at reglene blir utformet slik at de blir mest mulig kostnadseffektive og praktisk sett håndterbare.

Videre vil vi påpeke at høringsnotatet med fordel kunne inneholdt en kort oversikt over hvordan implementeringen av direktivet er søkt løst i andre land som det er naturlig for Norge å sammenlikne seg med – f.eks. de øvrige nordiske land.

Nedenfor følger Kripos' merknader til enkelte punkter i høringsnotatet / forslag til endrede forskriftsbestemmelser. Avslutningsvis har vi også noen merknader til høringsnotatets pkt. 3 – økonomiske og administrative konsekvenser.

§ 1 Våpen som ikke anses som skytevåpen (ikke-kontrollpliktige våpen)

Tredje og fjerde ledd i § 1 definerer hva som skal til for at et våpen er å anse for å være gjort varig ubrukbart (deaktivert). Det er foreslått noen endringer i disse leddene for å ivareta kravene i EU's endringsdirektiv hva gjelder etterkontroll av deaktiverte våpen, samt regler om merking, registrering og dokumentasjon for at et skytevåpen er lovlig deaktivert.

Kripos

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet
Post: Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO
Besøk:

Tlf: 23 20 80 00
Faks: 23 20 88 80
E-post: kripos@politiet.no

Org. nr.: 974 760 827
Giro:
www.politi.no

Slik Kripos oppfatter omtalen i høringsnotatet vedrørende § 1 (pkt. 2.3.1), samt ordlyden i forslaget til ny § 1 tredje og fjerde ledd, legges det til grunn at en deaktivering av et skytevåpen er irreversibel. Vi vil imidlertid understreke at det alltid vil være fysisk mulig å reaktivere et deaktivert skytevåpen. Premissene for definisjonen om når et våpen anses for å være gjort varig ubrukbart i § 1 tredje ledd, slik den er i dag (og som ikke er foreslått endret) er derfor gale. Etter vår oppfatning vil det være en bedre løsning å gi retningslinjer for hva som skal til for at et skytevåpen er å anse som varig ubrukbart/deaktivert, enn dagens ordlyd i bestemmelsen, eller at en detaljert beskrivelse av hva som skal til for at et våpen skal være å anse som lovlig deaktivert tas inn i forskriftsbestemmelsen.

Våpen som er lovlig deaktivert etter tidligere regler omfattes ikke av kravene til deaktivering etter ny standard og registrering, med mindre de overføres til en annen medlemsstat eller "marknadsførast" (høringsbrevet s. 10 pkt. 2.3.1 første avsnitt). I selve forslaget til ny § 1a (s. 14) brukes uttrykket "legges ut for salg". Det siste harmonerer best med uttrykket som brukes i EU-direktivene (Endringsdirektivet 2017/853 artikkel 10 b nr. 3 s. 13 og direktivet om deaktivering 2015/2403 artikkel 1 pkt. 2), hvor uttrykket "placed on the market" benyttes.

Kripos er innforstått med at man i forskriftsforlaget har lagt seg så tett opp til begrepsbruken i direktivet som mulig, men det innebærer at andre eierskifter enn de som skjer ved salg (f.eks. ved arv eller gave), ikke vil utløse noe krav om deaktivering etter ny standard, og registrering hos politiet. Kripos mener at det er uheldig og at ordlyden bør endres til "overdras til andre" eller lignende, selv om dette vil medføre et noe strengere regelverk enn det vi er pålagt å innføre i henhold til endringsdirektivet. Vi kan ikke se noen gode grunner for at en overdragelse til andre ved arv eller gave ikke bør utløse et deaktiveringskrav etter ny standard, når en overdragelse ved salg eller utførsel fra Norge – uavhengig av årsak – skal utløse et slikt krav.

På bakgrunn av det overnevnte foreslår Kripos følgende ny ordlyd i § 1 tredje og fjerde ledd:

Politidirektoratet fastsetter nærmere regler for hvilke krav som skal stilles for at et våpen er å anse som varig ubrukbart (deaktivert), og for gjennomføring av etterkontroll, merking, attestasjon og registrering av deaktiverte skytevåpen. Deaktiveringen kan foretas av godkjent tilvirker eller børsemaker og skal etterkontrolleres av politiet. Når etterkontroll er gjennomført og godkjent skal politiet merke våpenet, utferdige attest for deaktiveringen og registrere våpenet som lovlig deaktivert. Kravet til etterkontroll av deaktiverte skytevåpen etter tredje ledd gjelder ikke for deaktiverte skytevåpen som er kontrollert og godkjent av utenlandsk kontrollinstans i samsvar med regler fastsatt av Politidirektoratet.

Skytevåpen som før forskriftens ikrafttredelse er lovlig deaktivert etter tidligere krav, skal fortsatt anses som deaktivert, med mindre skytevåpenet overdras til andre eller føres ut av norsk tollområde.

§ 1a Registreringsplikt for deaktiverte skytevåpen

Det vises til det vi har anført over hva gjelder bruken av ordlyden "legges ut for salg". Vi foreslår i samsvar med dette at ordlyden i § 1a endres på tilsvarende måte. Vår foreslåtte endring i § 1 tredje ledd nødvendiggjør imidlertid også en ytterligere justering av ordlyden i § 1a, da det på bakgrunn av denne må vises til reglene gitt av Politidirektoratet i medhold av § 1 tredje ledd, ikke bare til § 1 tredje ledd.

For øvrig vil vi bemerke at vi, på grunn av ordlyden i bestemmelsen (det henvises i siste setning til første ledd), antar at forslaget til ny § 1a skal være i form av to ledd, selv om det i høringsbrevet ser ut som om det kun er ett ledd (det mangler innrykk foran andre ledd).

På bakgrunn av det overnevnte foreslår Kripos følgende ordlyd i ny § 1a:

Den som erverver, eier eller innehar skytevåpen, som er deaktivert i samsvar med reglene gitt av Politidirektoratet i medhold av § 1 tredje ledd, må registrere innehavet hos politiet på fastsatt skjema.

Kravet til registreringsplikt etter første ledd gjelder ikke for skytevåpen som er lovlig deaktivert etter tidligere krav, med mindre skytevåpenet overdras til andre eller føres ut av norsk tollområde.

§ 4a Våpendel

Endringsdirektivet bruker uttrykket "breech block", jf. artikkel 1 nr. 2, om det som i forslag til ny § 4a har blitt til låseblokk. I ordlisten til AFTE (Association of Firearms and Tool Mark Examiners)¹ er breechblock definert som "[t]he block in breech-loading firearms that locks the rear of the barrel against the force of the charge and prevents gases from escaping; also provides support for the head of the cartridge case during firing."

Det er Kripos' oppfatning at "breech block" heller bør oversettes med "støtbunn" – ikke "låseblokk". Begrunnelsen for dette er at låseblokk brukes om en helt annen type del av våpenet, f.eks. hva gjelder Walther P-38 og Glock pistoler, hvor låseblokk er navnet på en del som har med låsing av mekanismen å gjøre.

På denne bakgrunn mener Kripos at det vil være en fordel dersom endringene i § 4a kan gjøres uten å benytte uttrykket låseblokk.

For øvrig mener både på et prinsipielt grunnlag og av lovtekniske grunner at bruk av engelske ord og uttrykk i lov- og forskriftstekst bør unngås. Unntaket er der det ikke finnes dekkende norske ord. Da må imidlertid det engelske ordet stå alene. Ved å sette en engelsk betegnelse i parentes åpnes det bare for tolkningstil.

På bakgrunn av det overnevnte foreslår Kripos følgende ny ordlyd i § 4a, herunder at den deles i to ledd:

Med låskasse etter våpenloven § 2 første ledd menes rammestykke for pistoler og revolvere, samt for rifler og hagler som brytes for lading og tømning, og den eller de deler som er festet til pipen for rifler og hagler som ikke brytes for lading og tømning. For skytevåpen basert på AR modellen med delt låskasse som består av overramme og underramme regnes både overramme og underramme som låskasse etter våpenloven § 2 første ledd.

Det er forbudt uten politiets tillatelse å erverve, eie eller inneha glidestykke (sleide eller tilsvarende) til hel- og halvautomatiske pistoler, tønne til revolver, sluttstykke eller annen del som inneholder våpenets støtbunn, til skytevåpen som er underlagt våpenlovens tillatelsessystem. Politiet kan bare gi tillatelse etter første

¹ <https://afte.org/about-us/what-is-afte>

punktum til den som har tillatelse til å inneha skytevåpen som våpendelen kan brukes i. Reglene i § 106 andre ledd kommer til anvendelse for overramme, tønne til revolver, sluttstykke eller annen del som inneholder våpenets støtbunn til skytevåpen som er ervervet før ikraftsettelsen av endringsforskriften.

§ 7a Forbud mot våpenmagasin med stor patronkapasitet

Forslaget til ny § 7a går ut på at omsetningen av våpenmagasiner med stor patronkapasitet, dvs. rifle- og haglemagasiner med plass til mer enn 10 patroner og pistolmagasiner med plass til mer enn 20 patroner, skal regnes som registreringspliktige våpendeler. Departementet understreker i høringsnotatet pkt. 2.1 på s. 5 at en tillatelse til å erverve slike magasiner skal være generell, dvs. at det ikke må søkes for hvert enkelt erverv. Kripos har følgende kommentarer til forslaget til ny § 7a:

Opplistingen over hvem som kan gis tillatelse til å erverve magasiner med stor patronkapasitet synes ikke å omfatte samlere, med unntak av de som går inn under § 16 fjerde ledd – dvs. de som har tillatelse til å samle våpen som ellers er forbudt etter §§ 5, 6 og 7. Etter Kripos' oppfatning bør militariasamlere, dvs. personer som samler militære effekter som ikke nødvendigvis er våpen, også kunne få tillatelse til å erverve magasiner med stor patronkapasitet.

Det er i foreslått i ny § 7a at det skal kreves ett års aktivt medlemskap i skytterforening for å kunne erverve pistolmagasiner med stor patronkapasitet og to års medlemskap for å kunne erverve riflemagasiner med stor patronkapasitet. Kravet i endringsdirektivet er ett år for magasiner med stor kapasitet, uavhengig av om det er pistol- eller riflemagasin. Begrunnelsen i høringsnotatet for å kreve to års medlemskap for erverv av riflemagasiner med stor patronkapasitet er at de skytterorganisasjonene som er godkjent for å drive med rifleskyting med våpen som har stor magasinkapasitet allerede har innført et krav om aktivitet i minst to år for å kunne erverve rifler med stor ildkraft. Etter Kripos' oppfatning er det unødig komplisert å skille på lengden av medlemskapet for erverv av disse magasinene, og vi foreslår derfor at det for begge typer erverv stilles krav om ett års aktivt medlemskap, i tråd med kravet i EU-direktivet. Det vil forenkle reglene og gjøre bestemmelsen kortere og enklere tilgjengelig.

Som nevnt over fremgår det på s. 5 i høringsnotatet at tillatelse til å erverve de omtalte magasinene skal være generell. Etter Kripos' oppfatning bør dette for tydelighetens skyld også fremgå av selve forskriftsbestemmelsen.

Endelig, hva gjelder forslaget til ny § 7a, foreslår vi at tillatelse til å erverve magasiner med stor patronkapasitet bør kunne knyttes opp til tillatelsen til å inneha våpen som slike magasiner kan brukes i. Dvs. at i tillegg til det som allerede fremgår av forslaget til ny § 7a andre ledd, bør det tas inn en formulering om at den som allerede har tillatelse til å inneha slike våpen, også har tillatelse til å erverve de aktuelle magasinene – i kraft av denne tillatelsen. Der våpentillatelsen er innvilget utfra et behov som krever stor magasinkapasitet vil det i praksis ikke være mulig å se for seg at søknaden ikke skal innvilges, med mindre det foreligger forhold som gjør at selve våpentillatelsen bør trekkes tilbake. Tilsvarende bør også gjelde for våpensamlere. Ulike magasiner er en helt vesentlig del av tilbehøret til samlervåpen, og sett hen til den strenge reguleringen rundt erverv av våpen til samling mener vi at magasiner til de våpen man har tillatelse til å samle på implisitt bør følge samletillatelsen. På den måten vil man antakeligvis kunne redusere antallet søknader om tillatelse til å inneha store magasiner betydelig og hindre unødig byråkrati. Etter hva vi kan se er det ingen

formuleringer i direktivet som er til hinder for en slik løsning, og vi kan heller ikke se at det er noen sikkerhetsrisiko ved en slik løsning.

På bakgrunn av det overnevnte foreslår Kripos følgende ny ordlyd i § 7a

§ 7a Forbud mot våpenmagasin med stor patronkapasitet

Det er forbudt å erverve, eie eller inneha våpenmagasin til skytevåpen med større patronkapasitet enn 10 for rifler og hagler, samt våpenmagasin med større patronkapasitet enn 20 for pistoler, med mindre unntakene etter andre og tredje ledd eller § 106 første ledd kommer til anvendelse. Forbudet gjelder ikke personer som kan dokumentere ett års aktivt medlemskap i forening tilsluttet godkjent skytterorganisasjon, med godkjent skytterprogram som oppfyller de tekniske krav til deltakelse i internasjonale skytekonkurranser, der slike magasiner brukes, og som lovlig innehar skytevåpen til dette formål.

Politimesteren kan gi personer som oppgir et aktverdig formål, for eksempel samling, tillatelse til å erverve og inneha magasiner som nevnt i første ledd.

Første ledd gjelder ikke for personer som erverver, innehar, innfører, tilvirker eller omsetter våpenmagasin i medhold av bevilling til å drive handel med eller tilvirkning av skytevåpen. Reglene i § 106 første ledd kommer til anvendelse for våpenmagasin som er ervervet før ikraftsettelsen av endringsforskriften.

§ 41 Ammunisjonsprotokoll

I forslaget til nytt fjerde ledd bokstav c) til § 41 vises det til våpenforskriften § 8a. Vi antar at det er meningen at det skal vises til § 7a.

§ 78 Krav til sikker oppbevaring

Kripos har ingen merknader til endringsforslaget i denne bestemmelsen. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om det er nødvendig at det i første setning av § 78 andre ledd står at "Uregistrerte hagler [...] regnes i kapittelet her som registreringspliktige våpen og skytevåpen". Etter Kripos' oppfatning bør det være tilstrekkelig at det fremgår at de regnes som skytevåpen. Vi foreslår derfor at "våpen og" strykes.

§ 93 Registrering og merking av skytevåpen og våpendeler

Det fremgår av art. 4 nytt pkt. 2 i EU's endringsdirektiv at kravene til merking av skytevåpen eller vitale deler som er av særlig historisk betydning skal bestemmes i samsvar med nasjonal lovgivning. På bakgrunn av denne bestemmelsen foreslår Kripos at det bør gjøres et unntak fra hovedregelen i § 93 for våpen av særlig historisk betydning som innføres for samling. Dette kan gjøres enten ved en tilføyelse i § 93 andre ledd, eller ved at det inntas et nytt tredje ledd i bestemmelsen og at nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Dersom Kripas' forslag til endring av ordlyden i § 4a tas til følge bør også ordlyden i § 93 andre ledd første setning endres, slik at "*låsseblokk*" blir erstattet med "*annen del som inneholder våpenets støtbunn*", ref. vår redegjørelse under § 4a over.

Med hilsen

Ketil Haukaas

Saksbehandlere:
Morten Støen
politioverbetjent

Ellen-Sofie Terland
politiinspektør

Kopi: Det nasjonale statsadvokatembetet